

Bakker (Den Ouden): 'Biobased producten zijn nu een nichemarkt, maar overheden kunnen de markt écht aanzwengelen'

Biomassa als productgrondstof concurreert nog lastig met traditionele grondstoffen

Den Ouden Groenrecycling heeft prototypes van enkele biobased producten ontwikkeld. Hiervoor levert Den Ouden grondstoffen uit regionale groenafvalstromen. De biobased producten bestaan uit tuinbankjes, afrastering en hekwerken. Ook levert Den Ouden grondstoffen aan producenten van biobased papier en karton. Nu is het wachten nog op de vraag vanuit de grootste inkooporganisatie van Nederland: de overheid. Peter Bakker, manager bij Den Ouden, schetst een beeld van de huidige markt voor biobased producten.

Auteur: Santi Raats

4 min. leestijd

Peter Bakker: 'We zijn begonnen met één compost-product. Tegenwoordig draait het om productinnovatie, projectontwikkeling en een grote productlijn. Inmiddels maken we diverse soorten substraat en granulaat: meer dan 25 substraatmengsels voor diverse toepassingen.' (In oktober 2016 nam Den Ouden Groep de substraten- en granulatenlijn van het failliete boomadviesbureau BSI Bomenservice over, red.) Bakker: 'We zouden nu beter Den Ouden Groeimedia kunnen heten. Maar naast het ontwikkelen van bodemverbeteraars proberen we nog meer uit groenafval te halen. Daar zijn de biobased producten een voorbeeld van.'

Biobased producten

De biobased producten zijn vervaardigd uit bioplastics; dat zijn plastics gemaakt van natuurlijke grondstoffen (geen olie). Een deel van de grondstoffen is afkomstig uit groenafval. Den Ouden levert de grondstof voor bankjes, hekwerken en papier en karton. 'Tien jaar geleden besloten we dat we meer wilden dan biomassa en compost', vertelt Bakker. 'We

dachten hardop: welke grondstoffen zitten er nog meer in groenafval? We zagen allerlei vezels en eiwitten die opnieuw gebruikt konden worden, en hebben toen het plan opgevat om hoogwaardig te upcyclen met de biobased producten. Onderzoeksbureau Millvision heeft de vezelkwaliteit van onze grondstoffen onderzocht en gekeken in welke toepassingen de vezels gebruikt kunnen worden. Daarna konden we circulaire papierfabrikanten zoals Paperwise benaderen, en fabrikanten van andere biobased producten.'

Wachten op de vraag

De vraag naar biobased producten zal volgens Bakker bij uitstek vanuit de overheid moeten komen, de grootste inkooporganisatie van Nederland. 'Natuurlijk moet je de wereld verbeteren door bij jezelf te beginnen; daarom hebben we bij Den Ouden koffiebekers van gerecycled en composteerbaar karton volgens EN13432. Maar met alle respect, een order van 20.000 koffiebekers kan zich niet meten met de volumes die gemeenten in de markt zetten. Biobased producten wor-

ACHTERGROND

In Duitsland neemt de federale overheid langetermijnbeslissingen over windmolens en dan gebeurt het ook

den nu nog afgenomen door enkele mensen uit overtuiging, maar overheden kunnen de markt écht aanzwengelen.'

Duurzaam inkopen door de overheid

Bakkers verhaal sluit aan op de ontwikkeling – of beter gezegd: de uitblijvende ontwikkeling – op het gebied van duurzaamheid in het afgelopen

Papier van Paperwise, gemaakt van biobased grondstoffen.

Al in de jaren zeventig startte Den Ouden Groenrecycling met de inname van groene afvalstromen en de verkoop van bodemverbeteraars. Anno 2017 beslaat biomassa 20 tot 25 procent van het totale afzetvolume van Den Ouden; 75 tot 80 procent zet het bedrijf af in productsoorten variërend van landbouwcompost tot hoogwaardige bodembedekkers voor tuinbouw- en akkerbouwbedrijven. Den Ouden neemt ook gebruikt veen en perliet uit de kassenteelt in. Na reiniging worden deze weer gebruikt voor substraatmengsels voor de tuin- en akkerbouw.

Het is de opdrachtgever die het risico van het gebruiken van alternatieve grondstoffen moet nemen

decennium. Had de Rijksoverheid in 2010 niet afgekondigd dat het voor 100 procent duurzaam zou inkopen, en gemeenten en waterschappen voor 75 procent? Daar is nog niet veel van terechtgekomen.

Bij onze bureaus weet men wel raad met duurzaamheid. Zo herkent elke vliegtuigpassagier Duitsland vanuit de lucht aan de vele windmolenparken die overal in de bossen staan. In Nederland staan hier en daar wat plukjes windmolens. Nederland roept wel over duurzaamheid, maar wat staat implementatie in de weg? Bakker: 'In Duitsland neemt de federale overheid langetermijnbeslissingen en dan gebeurt het ook. In Nederland heeft de Rijksoverheid wel de intentie om iets uit te voeren, maar dan wordt het de polder in gegooid, zodat iedereen er wat over mag zeggen. In de polder zijn vervolgens heel veel tegenargumenten of worden er compromissen gesloten, waardoor men nét niet kan doorpakken. De overheid heeft miljarden in onderzoek naar productinnovatie gestopt, en met resultaat: de markt kan van alles maken. Maar nu zitten we met zijn allen te wachten tot iemand de volgende stap neemt.'

Kleinschalige initiatieven met biobased

Er zijn wat kleine initiatieven, die Bakker wel dege-lijk prijst: 'Het convenant Eindhoven-Helmond over betonnen bestratingsmaterialen schrijft in het inkoopbeleid voor dat 30 procent van de grondstoffen gerecycled moet zijn. Zo zijn er nog meer gemeenten die hun best doen. Ikea loopt ook aardig op de troepen vooruit, met diverse biobased producten zoals vezelcomposieten en het gebruik van materialen die langer meegaan of gerecycled zijn. Maar de algehele economie is nog niet zover

dat we op grote schaal kunnen produceren. Er wordt nog te vaak ingekocht op basis van de laagste prijs. Maar het is de opdrachtgever die het risico van het gebruiken van alternatieve grondstoffen moet nemen. De grote marktpartijen zullen het risico niet nemen zolang er geen massa is.' Sommige alternatieven zijn goed, volgens Bakker, maar zwengelen de échte, dus de landelijke, markt niet aan: 'De gemeente Almere laat sommige afvalstromen door de markt omzetten in verkoopbare producten, maar heeft wel in de voorwaarden staan dat het door lokale partijen en werknemers moet gebeuren. Maar afvalstromen zijn een nationaal item. Wij gaan als Den Ouden niet speciaal een vestiging opzetten in Almere, dat begrijp je. We kunnen en willen heus wel een paar honderd ton gras vezelen voor een project, maar dat doen we niet: we willen aansluiting bij de maakindustrie, zoals die van papier en karton. De huidige oudpapierprijs is echter nog zo laag dat we niet kunnen concurreren met die grondstof. Op zich is de oudpapierindustrie al circulaire; daar is niks mis mee. Wij zouden een rol van betekenis kunnen spelen in de witpapierindustrie, waar voor de *virgin fibres* productieboomen worden gekapt. De witpapierindustrie zal niet uit zichzelf zijn hele productieproces een-twee-drie omschakelen naar biobased. Maar vooral: wit papier is de norm, het is wat mensen willen zien. En er is geen overheid die zegt: we gaan het allemaal doen met papier dat iets minder wit is, omdat het voor 10 procent gerecycled is. Dat gaat ook op voor de spaanplaatindustrie. De overheid zegt niet: naast houtvezels eisen we 10 procent alternatieve vezels in al onze ingekochte meubelplaten.'

Rustig afwachten

Uiteindelijk klinkt Bakker geenszins gefrustreerd, maar wel realistisch: 'De klant is koning. Die vraagt, de markt draait. We wachten het rustig af. Als Den Ouden gaan wij een voortrekker als Ikea niet aan zijn vestje trekken om de eindmarkt voor onze producten te interesseren; we gaan niet de barricaden op om de overheden te overtuigen. We zijn nu eenmaal producent, geen lobbyist.'

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7254